

PROTOKOLL

fra møte i **Fylkesstyret i Trøndelag**

Møtedato 08.12.2023
Møtetid kl. 10:00
Møtested Kvithammer

Vår dato: Vår Dato
Utvalgssekretær Anne Kindseth Føll
Telefon

Sak 22/00864

Som medlemmer møtte:

Petter Harald Kimo, Hanne E. Staverløkk, Kjell Erik Berntsen, Gunnar Alstad, Torstein Næss, Camilla Strøm Johansen, Arnt Ove Løvås, Andrea Murvold (1.vara), Malin Solberg (STBU), Laila Iren Veie (STBK)

Forfall:

Til behandling:

Besøk fra Mattilsynet med orienteringer fra Andreas Otlo, avdelingssjef Sør-Innherred, og Jan Arild Røkke, avdelingssjef Innherred og Fosen.

Saker til behandling 53/23 23/00864-11 Høring på forslag til endringer i kontingent systemet og medlemskategorier i Norges Bondelag

Vedtak

Trøndelag Bondelag sender inn hørings svar ut fra saksframlegget, innspill fra lokallag og diskusjonen i styremøte.

- Årsverksberegningene i kontingentsystemet må følge det til enhver tid gjeldende tallgrunnlaget i jordbruksforhandlingene. Storting og Regjering vil fastsette nytt tallgrunnlag inkl. nye årsverksberegninger. For å sikre rettferdig kontingentbelastning framover er det avgjørende at kontingenten justeres for nytt tallgrunnlag så snart dette er gjort gjeldende.
- Endringene må gradvis fases inn over 3 år.

Saksutredning

Bakgrunn

Årsmøtet i Norges Bondelag 2022 ba styret om å starte en helhetlig gjennomgang av kontingentsystemet og medlemskategoriene i Bondelaget. Vedtak:

«Årsmøtet i Norges Bondelag ber styret starte en helhetlig gjennomgang av dagens kontingentsystem. En utredning må inneholde en vurdering av både dagens medlemskategorier og prinsippene for beregning av kontingent. Målet må være at en på en bedre måte enn i dagens modell hensyntar de endringene som skjer i landbruket. Balansegangen mellom målet om flest mulig medlemmer og de økonomiske konsekvensene av eventuelle endringer vil måtte være et bærende prinsipp for en slik utredning.»

Ledergruppa nedsatte en intern arbeidsgruppe for å gjøre et forarbeid til en slik gjennomgang. Arbeidsgruppa har bestått av Elise Larsen (leder), Arnstein Tveito, Astrid Solberg, Leif Slåtten og Elisabeth Larsen.

Arbeidsgruppa leverte rapport i mars i år.

Styret nedsatte et kontingentutvalg på styremøte 18. april 2023. *«Kontingentutvalget får følgende mandat: Utvalget skal på grunnlag av utarbeidet rapport om medlemskategorier og kontingentsystemet vurdere foreslåtte modeller for endring, og velge en modell. Modellen må hensynta at dagens økonomiske rammer for Norges Bondelag skal videreføres. Utvalget skal gjennomføre en høringsrunde i organisasjonen, og utarbeide et endelig forslag til styret i Norges Bondelag.»*

Medlemmer av kontingentutvalget:

Som medlemmer i utvalget oppnevnes:

Bodhild Fjelltveit. (styret, leder)

Ole-Kristian Bergerud (fylkesleder)

Elin Stokstad Oserud (representant fra fylkeskontor)

Nils Magne Gjengedal (representant for lokallaga)

Astrid Solberg (organisasjonssjef Norges Bondelag)

Sekretær for utvalget vil være Elise Larsen fra organisasjonsavdelingen.

Kontingentutvalget leverte rapport i august i år. Denne rapporten er nå ute til høring i fylkeslagene med høringsfrist 10. desember. Rapporten er vedlagt saken.

Rapporten ble sendt på høring til alle lokallag i Trøndelag 20. oktober med svarfrist 7. november.

Denne høringa var også tema på Lokallagslederpraten 3. november, med et innlegg av Elise Larsen.

Dette sto i e-posten til lokallagene:

Hva ønskes det innspill på?

Det er **prinsippene** for kontingentberegningen som skal behandles i høringen. Satsene i kontingentfaktortabellen i rapporten er omtrentlige eksempler, de endelige satsene som blir foreslått til årsmøtet 2024 vil avhenge av blant annet kostnadsutviklingen i samfunnet. Normtallene kan justeres ytterligere tallgrunnlag blir tilgjengelig.

Kontingentutvalget ønsker innspill på følgende punkter:

1. Personlig kontingent

a. Redusert sats for medlemmer under 26 år, som IKKE er medlem i Norges Bygdeungdomslag eller 4H Norge (de som er medlem av disse organisasjonene har allerede redusert kontingent)

b. Reduksjon av personlig kontingent med tilsvarende økning av produksjonskontingent

2. Brukskontingent

a. Fjerning av arealkontingent innmark fra kontingentberegningen

b. Skal produksjonskontingenten fremdeles baseres på arbeidsforbruk?

Kontingentutvalgets rapport – oppsummert

Nedenfor finnes en oppsummering av forslagene fra kontingentutvalget. I den vedlagte rapporten er de konkrete forslagene uthevet, men argumentasjon, drøfting, forklaringer og eksempler er i normal tekst. Dette er viktig bakgrunnsinformasjon for forslagene og det anbefales at man setter seg nøye inn i hele rapporten.

1. Medlemskategorier

Bruksmedlem

Kontingentutvalget anbefaler følgende presisering for bruksmedlemskap:

- Medlemskap i Norges Bondelag er direkte og personlig. For alle enkeltpersonsforetak skal medlemskapet være registrert på eier av foretaket (bruksmedlem). Medlemskategorien Selskap med jordbruk gjelder kun for jordbruksforetak med flere eiere (som for eksempel samdrifter) og jordbruksforetak organisert som AS.
- Alle som eier eller driver landbrukseiendom skal betale for sine produksjonsinteresser, uavhengig av foretaksform. Medlemmer som har produksjonsinteresser i DA, AS eller ANS skal betale for sin andel av foretakets produksjon, forutsatt at foretaket ikke er medlem i Bondelagets Servicekontor AS.

Selskap med jordbruk og Selskap uten jordbruk

Kontingentutvalget anbefaler at regelen om at $\frac{3}{4}$ av eierne av selskap med jordbruk og selskap uten jordbruk må være medlem i Norges Bondelag erstattes med en regel om at en av eierne eller daglig leder må være medlem. Det bør samtidig innføres fast servicekontingent for selskap med jordbruk, og den faste servicekontingenten for selskap uten jordbruk bør økes noe. Det gjøres unntak fra økningen for selskap der alle eierne er medlem av Norges Bondelag.

2. Kontingentsystemet

Personlig kontingent

Kontingentutvalget anbefaler ingen endringer i dagens system for beregning av personlig kontingent.

En redusert sats for medlemmer i Norges Bygdeungdomslag gir en viktig signaleffekt om samarbeidet mellom Norges Bondelag og Bygdeungdomslaget. Medlemmer som bor i deler av landet der Bygdeungdomslaget ikke har lokallag har fremdeles mulighet til å melde seg inn i Bygdeungdomslaget sentralt.

Det anbefales heller ikke å redusere den personlige kontingenten til under kr 1 000. Det er lite poeng i å redusere satsen for bare et år, en eventuell reduksjon ville måtte opprettholdes over flere år. Kostnaden av dette måtte i så fall hentes inn ved å øke produksjons- og makskontingent med betraktelig mer enn kostnads- og lønnsvekst de neste årene, og bruksmedlemmene ville måtte subsidiere personlige medlemmer. Justeringene av systemet for beregning av brukskontingent som kontingentutvalget foreslår vil føre til en betydelig økning i kontingent for enkelte medlemmer, for disse medlemmene ville en økning i produksjonskontingent for å dekke inn kostnaden ved redusert personlig kontingent kommet i tillegg.

Brukskontingent

Utfordringer med dagens modell:

1. Arealkrevende produksjoner betaler en høyere kontingent enn produksjoner som krever lite eller ingen areal
2. Enkelte medlemmer med stor produksjon betaler ikke makskontingent fordi de har lite areal
3. Det er relativt liten forskjell på brukskontingenten til store og mellomstore melkebruk
4. Beregninger av fiktiv kontingent for referansebrukene tyder på at enkelte produksjoner betaler mye mer per årsverk enn andre produksjoner
5. Systemet er komplisert og vanskelig å forstå

Kontingentutvalget mener at utfordringene med dagens kontingentsystem for det meste er knyttet til arealkontingent innmark og produksjonskontingent. Det anbefales at arealkontingent innmark fjernes fra kontingentberegningen og at normtallene som ligger til grunn for dagens system for beregning av produksjonskontingent justeres for å stemme bedre overens med dagens forhold. Normtallene ble utarbeidet på 90-tallet og det har ikke vært gjort vesentlige justeringer siden 1998.

Normtallene i kontingentsystemet ble bygget opp med utgangspunkt i normer for arbeidsforbruk. Siden den gang har utviklingen i arbeidsforbruk vært noe ulik for de ulike produksjonene, og normtallene bør derfor justeres. For å beregne nye normtall er det tatt utgangspunkt i tall fra driftsgranskningene og tilskuddssatser for avløsning ved sykdom. Tilskuddssatsene tok for mange år siden også utgangspunkt i samme normer for arbeidsforbruk som normtallene i kontingentberegningen. I driftsgranskningene (og dermed også referansebrukene) registreres det arbeidsforbruk for de produksjonene som inngår der. De nye normtallene tar utgangspunkt i disse kildene.

Med utgangspunkt i driftsgranskningene anslås arbeidsforbruk for 7 melkekyr (dagens normtall) til å være i underkant av 0,5 årsverk. 1 årsverk tilsvarer 18 melkekyr. For å gjøre normtallene enklere å forstå for medlemmene foreslås det å endre normtallene slik at normtallet = 1 årsverk. Det er ikke mulig å finne normtall som stemmer helt med arbeidsforbruket for alle medlemmer, avvikene fra bruk til bruk er store og det er begrenset tallgrunnlag i driftsgranskningene.

Kontingentutvalget mener det er nødvendig å oppdatere normtallene og anbefaler å justere normtallene etter det tallgrunnlaget som er tilgjengelig.

En justering av normtallene, samt bortfall av arealkontingent innmark fører til at det må gjøre endringer i både trinn og satser i tabell for kontingentfaktor.

Justeringene vil føre til relativt store endringer i kontingent for enkeltmedlemmer og bør derfor innføres gradvis over tre år. Å begrense endringer i kontingenten til enkeltmedlemmer samtidig som kontingentinngangen beholdes på dagens nivå er et veldig komplisert regnestykke, særlig fordi kontingenten skal økes hvert år for å holde følge med kostnadsveksten. Å spre endringene over 3 år vil kreve justeringer i kontingentfaktortabellen for å få regnestykket til å gå opp.

Kontingentsystemet vil aldri oppleves som helt rettferdig for alle medlemmer. Kontingentutvalget mener det framlagte forslaget vil løse flere av utfordringene som er påpekt i dagens system.

Hva mener lokallagene?

9 lokallag har sendt innspill. 4 lokallag gir full støtte til foreslåtte endringer. Under er tekst tatt ut fra innspill fra de resterende 5 lokallagene.

Innspill fra Namdalseid:

Personlig kontingent:

1A Ikke nødvendig å senke kontingenten for medlemmer under 26. år som ikke er medlem i NBU og 4H. -Medlemsfordelene i forsikring mm dekker i hovedsak kontingenten

1B: Ikke nødvendig å senke kontingenten for personlige medlemmer. -Medlemsfordelene dekker i hovedsak kontingenten

Brukskontingent:

2A: Fjerning av arealkontingent innmark: Ikke fjerne arealkontingent innmark, men vurdere soneinndeling etter geografisk beliggenhet.

2B: Ja, produsentkontingenten bør fortsatt bestemmes arbeidsforbruk forutsatt at tallgrunnlaget oppdateres/revideres.

Innspill fra Inderøy:

1. Personlig kontingent

a. Redusert sats for medlemmer under 26 år, som IKKE er medlem i Norges

Bygdeungdomslag eller 4H Norge (de som er medlem av disse organisasjonene har allerede redusert kontingent) Vi mener det er riktig å bruke redusert sats til medlemmer av BU og 4H under 26 år for å gi en signaleffekt av samarbeidet, samtidig er det en fornuftig form for rekruttering. Denne rabatten bør være av merkbar størrelse, vi foreslår 40% av ordinær kontingent.

b. Reduksjon av personlig kontingent med tilsvarende økning av produksjon kontingent. Den personlige kontingenten bør være under 1000 kr. Produksjonkontingent bør ikke økes tilsvarende da en reduksjon i den personlige kontingenten med all sannsynlighet fører til økt antall medlemmer. Vi mener at medlemsfordelene i bondelaget bør fortsette å være så gunstig at det enkelt veier opp for den personlige kontingenten.

2. Brukskontingent

a. Fjerning av arealkontingent innmark fra kontingentberegningen. Vi er enig i at det er riktig å fjerne arealkontingent innmark.

b. Skal produksjonskontingenten fremdeles baseres på arbeidsforbruk? Dersom det fortsatt skal brukes en slik beregning er det viktig at satsene gjenspeiler dagens arbeidsforbruk i de ulike produksjonene.

Innspill fra Soknedal:

Det ene er hvorfor det blir økning for ammeku-produsentene ved ny utregning. Ser i vurderingene at omlegging av kontingent-systemet er bl.a. for å fange opp produksjoner med lite innmarkareal (kylling, egg, gris?, bær, frukt), så vi skjønner ikke hvorfor det da blir økning for ammeku-produsentene. Dette er også en produksjon med heller svak økonomi, så vi er redd for å miste medlemmer hvis kontingenten blir økt mye for disse produsentene. Det andre er forslaget om å ta bort innmark som en del av kontingent-utrekninga. Hvordan er det tenkt å fange opp produksjon/aktivitet for de som kun produserer gras, enten i form av utleie av arealet eller de som produserer gras/rundballer for salg?

Innspill fra Sandvollan:

Helt konkret vil vi sterkt fraråde å redusere den personlige kontingenten. Å fjerne areal kontingenten på innmark og flytte beregningen av brukskontingenten over på de enkelte produksjonene vil gjøre det enklere å få et mer rettferdig system. Å knytte det mer opp i mot årsverk vil også lettere synliggjøre at det blir rettferdig. Gode avtaler i jordbruksforhandlingene gir best resultat for de med store produksjoner og mange årsverk, og må dermed kunne betale en større del av den totale kontingenten.

Innspill fra Egge og Kvam:

Styret i Egge og Kvam bondelag synes denne saken er vanskelig. Vi er positive til at det skjer revideringer, sånn generelt sett, men er svært bekymret for tidspunktet for disse endringene. Enhver justering av kontingenten, for de som vil få en økning, vil i disse svært krevende tider kunne være tungen på vektskåla for å avslutte sitt medlemsskap i Norges Bondelag. Vi vet at det er mange som teller på knappene om medlemsskapet er verdt pengene i en krevende tid, og med de store endringene som enkelte medlemmer vil oppleve ved foreslått endring kan koste oss mange medlemmer.

Drøfting

Saksbehandler velger å ta utgangspunkt i Kontingentutvalgets anbefalinger og gi tilbakemelding på om Trøndelag Bondelag støtter eller ikke.

Kontingentutvalgets anbefaling:

Årsmøtet i Norges Bondelag presiserer at

- Medlemskap i Norges Bondelag er direkte og personlig. For alle enkeltpersonforetak skal medlemsskapet være registrert på eier av foretaket (bruksmedlem). Medlemskategorien Selskap med jordbruk gjelder kun for jordbruksforetak med flere eiere (som for eksempel samdrifter) og jordbruksforetak organisert som AS.
- Alle som eier eller driver landbrukseiendom skal betale for sine produksjonsinteresser, uavhengig av foretaksform. Medlemmer som har produksjonsinteresser i DA, AS eller ANS skal betale for sin andel av foretakets produksjon, så lenge foretaket ikke er medlem i Bondelagets Servicekontor AS.

Trøndelag Bondelag støtter kontingentutvalgets anbefaling.**Kontingentutvalgets anbefaling:**

Regelen om at $\frac{3}{4}$ av eierne av selskap med jordbruk og selskap uten jordbruk må være medlem i Norges Bondelag erstattes med en regel om at en av eierne eller daglig leder må være medlem. Det bør samtidig innføres fast servicekontingent for selskap med jordbruk, og den faste servicekontingenten for selskap uten jordbruk bør økes noe. Det gjøres unntak fra økningen for selskap der alle eierne er medlem av Norges Bondelag.

Trøndelag Bondelag støtter kontingentutvalgets anbefaling.**Kontingentutvalgets anbefaling:**

Kontingentutvalget anbefaler ikke å innføre en ny medlemskategori for støttemedlemmer.

Trøndelag Bondelag støtter kontingentutvalgets anbefaling.

Kontingentutvalgets anbefaling:

Kontingentutvalget anbefaler ikke å åpne for at et hovedmedlem kan ha flere husstandsmedlemmer tilknyttet medlemskapet.

Trøndelag Bondelag støtter kontingentutvalgets anbefaling.

Kontingentutvalgets anbefaling:

Kontingentutvalget anbefaler ingen endringer i dagens beregning av personlig kontingent. En redusert sats for medlemmer i Norges Bygdeungdomslag gir en viktig signaleffekt om samarbeidet mellom Norges Bondelag og Bygdeungdomslaget. Medlemmer som bor i deler av landet der Bygdeungdomslaget ikke har lokallag har fremdeles mulighet til å melde seg inn i Bygdeungdomslaget sentralt. Det anbefales heller ikke å redusere den personlige kontingenten til under kr 1 000,-. Det er lite poeng i å redusere satsen for bare et år, en eventuell reduksjon ville måtte opprettholdes over flere år. Kostnaden av dette måtte i så fall hentes inn ved å øke produksjons- og makskontingent med betraktelig mer enn kostnads- og lønnsvekst de neste årene, og bruksmedlemmene ville måtte subsidiere personlige medlemmer. Justeringene av systemet for beregning av brukskontingent som kontingentutvalget foreslår vil føre til en betydelig økning i kontingent for enkelte medlemmer, for disse medlemmene ville en økning i produksjonskontingent for å dekke inn kostnaden ved redusert personlig kontingent kommet i tillegg.

Trøndelag Bondelag støtter kontingentutvalgets anbefaling.

Kontingentutvalgets anbefaling:

Kontingentutvalget mener at utfordringene med dagens kontingentsystem for det meste er knyttet til arealkontingent innmark og produksjonskontingent. Det anbefales at arealkontingent innmark fjernes fra kontingentberegningen og dagens system for beregning av produksjonskontingent justeres noe. Justeringene vil føre til relativt store endringer i kontingent for enkeltmedlemmer og bør derfor innføres gradvis over tre år. Å begrense endringer i kontingenten til enkeltmedlemmer samtidig som kontingentinngangen beholdes på dagens nivå er et veldig komplisert regnestykke. Særlig fordi kontingenten skal økes hvert år for å holde følge med kostnadsveksten. Å spre endringene over 3 år vil kreve justeringer i kontingentfaktortabellen for å få regnestykket til å gå opp. Det anbefales å endre betegnelsen «Servicekontingent» til «Brukskontingent» og «Fast servicekontingent» til «Grunneierkontingent» for å klargjøre de forskjellige elementene i kontingentberegningen. Det er prinsippene for kontingentberegningen som skal behandles. Satsene i kontingentfaktortabellen i neste del av rapporten er omtrentlige eksempler, de endelige satsene som blir foreslått til årsmøtet 2024 vil avhenge av blant annet kostnadsutviklingen i samfunnet. Normtallene kan justeres hvis et nytt og bedre tallgrunnlag blir tilgjengelig.

Trøndelag Bondelag mener:

Trøndelag Bondelag er enig i utfordringene i dagens system og støtter i utgangspunktet prinsippene utvalget legger fram for å løse utfordringene. Ta ut innmarks areal fra kontingent beregningen og justere produksjonskontingenten. Ved å justere produksjonskontingenten tar man igjen det man taper på å fjerne arealkontingenten.

Denne endringen vil få konsekvenser, så organisasjonen må tenke grundig igjennom hvordan dette gjøres og valgt tidsperspektiv. Kanskje kan det være en mulighet å justere normtall først, for deretter å endre kontingentfaktoren, slik at utslagene ikke blir så store.

Når man ser på regneeksemplene, så ser man at kornprodusentene kommer godt ut av endringen. For at innteksten av kontingenten ikke skal gå ned, må noen betale mer. Trøndelag Bondelag støtter at store produksjoner (grønt, fjørfe) med lite areal skal betale mer, så kontingenten blir mer rettferdig. Men også her må man ta dette over tid og kommunisere godt, så vi ikke risikere å miste disse medlemmene. Det at vi står i ei urolig tid, gjør denne øvelsen ekstra utfordrende.

En god del av kornprodusentene er deltidsbrukere med mindre risiko i produksjonen sin. Vi stiller også spørsmål ved om beregningene på arbeidsforbruk stemmer. Hvis man skal betale kontingent ut fra lønnsomhet i de enkelte produksjonene, blir det feil å belaste mellomstore grovfôrproduksjonene mer.

54/23 23/00447-3 Aktive lokallagsmidler 2023 fordeling

Vedtak

Styret vedtok fordeling av aktive lokallagsmidler 2023.

Saksutredning

Styret skal i denne saken vedta fordeling av Aktive lokallagsmidler 2023. Styret behandlet sak om kriterier i juni, og det ble sendt ut informasjonsbrev til lokallagene i etterkant av styremøtet.

Søknadsskjema ble sendt ut via Enalyzer i november med søknadsfrist 20. november. Det ble sendt sms til lokallagslederne, samt en runde med påminnelse i programmet Enalyzer. Det har kommet inn 51 søknader.

Det totale beløpet som er tildelt Trøndelag Bondelag er 709 287 kroner. Det ble vedtatt at Agri Stiklestad skulle støttes med 25 000 kr. Under behandling av saken i juni, ble det vedtatt å sette av 50 000 kr til slike store arrangement, og det er brukt halvparten til Agri Stiklestad.

Lokallagene har hatt tilbud om å få støtte til annonsering av Åpen Gård, der de måtte sende inn kvittering for kjøpt annonser for å få utbetalt støtte. Vi har ikke mottatt noen kvitteringer.

Det totale beløpet til fordeling er 684 287.

Ved behandling av kriterier for aktive lokallagsmidler ble det vedtatt at vervesatsen skulle deles i to, med 2000 kr til vervetiltak og 2000 kr til medlemsvekst. Det er 7 lokallag som har hatt medlemsvekst i 2023, så de er satt opp med 2000 kr hver uavhengig om de har sendt søknad eller ikke. Dette gjelder Hitra og Frøya Bondelag, Leka Bondelag, Oppdal Bondelag, Budal Bondelag, Meråker Landbrukslag, Rissa Bondelag og Soknedal Bondelag.

Regnearket med forslag til fordeling sendes styret når alle søknader er gjennomgått.

55/23 23/00884-1 Budsjett 2024 - første gangs behandling i styremøte 8.12

Vedtak

Fylkesstyret tar budsjettet til orientering.

Kommentarer under møte som skal iverksettes:

- Sett av på opplæring -Ta Grep kurs. Påmeldingsavgift kr. 33 000 for 1 person.
- Forslag på opplæring på Teams for nye styremedlemmer etter årsmøtet i Trøndelag Bondelag.
- Opplæring bør være før styre- og strategisamling 10. – 11. april.

Videre behandling av budsjett 2024 blir behandlet på styremøte 22. januar 2024 for endelig behandling.

Budsjettet blir lagt frem på årsmøte i Trøndelag Bondelag 13. og 14. mars 2024 for endelig godkjenning.

Saksutredning

Vedlagt ligger forslag på budsjett for 2024.

Budsjettet for 2024 er lagt til grunn på budsjett for 2023, regnskapstall og revidert budsjett for 2023.

Budsjettet har et overskudd på kr. 114 000. Ledermøte er lagt inn med 1 dags møte, og 70 deltakere.

Det er ingen endring på beløp når det gjelder rammebevilgning fra Norges Bondelag for 2024.

Beløpet aktive lokallagsmidler er ikke kjent enda, det tar utgangspunkt i antall lokallag og medlemstall per 31.12.

Har valgt å sett inn det samme tallet som i 2023, for det vil ikke bli så store forskjeller for 2023.

Forklaring på noen av postene:

- Avd. 8206 Budsjett for 2024 satt i 0. Dekkes av fast godtgjørelse.
- Avd. 8207 Fastgodtgjørelse. Fra 1. april 2023 ble det utbetalt fastgodtgjørelse månedlig i tillegg utbetaling fra 2022. Fastgodtgjørelse i 2022 var kr. 136 000, og i 2023 kr. 210 000.
- Avd. 8208 Økning i budsjett for 2024 i forhold til arbeidsmengde i 2023
- Avd. 8212 Økning i budsjett for 2024 i forhold til kostnader som økte i 2023

56/23 23/00901-1 Møteplan 2024

Vedtak

Møteplanen blir oppdatert etter endringer/tilføyinger som kommer frem, og blir liggende som et fast dokument i faste saker til hvert styremøte.

Saksutredning

Forslag til møteplan ligger vedlagt.

Der ligger oversikt over AU møter, styremøter, repskapet og årsmøte i Norges Bondelag. Merket med lys blå.

Når det gjelder Trøndelag Bondelag så ligger datoer inne på måned, som regionmøtene på januar som allerede er fastsatt.

AU møte i Trøndelag er lagt inn hver 14 dag fra 2. januar.

Styremøtene i Trøndelag Bondelag er lagt inn med forslag til datoer:

- 18.1 Styremøte i Trondheim – Bøndernes hus
- 14.-15.2 Styremøte og innspillsmøte – Stjørdal
- 7.3 Styremøte – Teams?
- 10.-11.4 Styre- og strategisamling – Bårdshaug?
- Uke 19 eller 20 Styremøte etter behov – Teams?
- 3.6 Styremøte og utsendingsmøte – Stjørdal
- 23.8 Styremøte – Steinkjer
- 30.9 Styremøte – Trondheimsområdet
- ?.11 Styremøte - ?
- 10.12 Styremøte – digital?

Har ikke satt opp noen dato for styremøte i november, det avhenger om når skal vi ha ledermøte? Skal det være 1 eller 2 dager?

Merkedager som vinterferie, påskeferie og juli som feriemåned er markert med **GUL**.

Møteplanen må sikkert justeres etter hvert. Den blir fremlagt til hvert styremøte i dokumentet «Faste saker», for justering.

Møteplan 2024

- **Møteplanen** skal være et verktøy som viser hvilke aktiviteter styret i Trøndelag Bondelag har.
- Oversikt over styremøter og AU møter i Norges Bondelag.

Vi prøver å holde denne så oppdatert som mulig og planen er et levende dokument som legges frem for styret ved hvert styremøte. I forkant av hvert styremøte vil styremedlemmene og de ansatte få tilsendt utkast av planen med anmodning om å melde tilbake aktiviteter som skal inn i møteplanen.

Dato	Møte	Sted	Deltagere	Kommentar
Januar				
2.	AU møte TB	Teams		9-10
15.	AU møte TB	Teams		9-10
22.	Styremøte TB	Bøndernes Hus, Trondheim		10-17
23.	Regionmøte	Storstuu Winsnes		Dagmøte 11-15
24.	Regionmøte	Haug Gård, Verdal		Dagmøte 11-15
24.	Klimakalkulatoren	Melhus		
25.	Regionmøte	Skaugdalen grendahus		Dagmøte 11-15
25.	Regionmøte	Mære vgs		Kveldsmøte 18-22
29.	AU møte TB	Teams		9-10
29.	Regionmøte	Kvithammer		Kveldsmøte 18-22
30.	Regionmøte	Kvatninga		Dagmøte 11-15
30.	Regionmøte	Meldal, Landbrukssenteret Midt		Dagmøte 11-15
30.	AU møte Norges Bondelag			Tidspunkt 10-16
31.	Styremøte i Norges Bondelag	Landbrukets Hus		
31.	Regionmøte	Skjetlein vgs		Kveldsmøte 18-22
Februar				
1.	Styremøte i Norges Bondelag	Landbrukets Hus		
12.	AU møte TB	Teams		9-10
14-15	Innspills og styremøte TB	Steinkjer	Styret og ansatte	
19-23	Vinterferie			
26.	AU møte TB	Teams		9-10
Mars				
7.	Styremøte TB	Teams?		
11.	AU møte TB	Teams		9-10
13-14	Årsmøte i Trøndelag Bondelag	Scandic hotell, Hell		
15.	Speedate med forhandlingsutvalget	Teams, 15.45-16.45	Fylkesstyret	
19.	Styremøte Norges Bondelag			
20.-21.	Repskapsmøte	Thon hotell, Opera	Fylkesleder, nestleder og orgsjef	
25-31	Påske			

Møteplan 2024

- **Møteplanen** skal være et verktøy som viser hvilke aktiviteter styret i Trøndelag Bondelag har.
- Oversikt over styremøter og AU møter i Norges Bondelag.

Vi prøver å holde denne så oppdatert som mulig og planen er et levende dokument som legges frem for styret ved hvert styremøte. I forkant av hvert styremøte vil styremedlemmene og de ansatte få tilsendt utkast av planen med anmodning om å melde tilbake aktiviteter som skal inn i møteplanen.

Dato	Møte	Sted	Deltagere	Kommentar
April				
1.	2. påskedag			
2.	AU møte TB	Teams		9-10
5.	Agri Namdal			
10.-11.	Styre og strategisamling	Bårdshaug?	Styret og ansatte	
15.	AU møte TB			9-10
18.	Styremøte i Norges Bondelag	Teams		
?	Jordbrukets krav			
29.	AU møte TB	Teams		9-10
Mai				
?	Statens tilbud			
6.	AU møte TB	Teams		9-10
Uke 19 el 20	Møte for lokallaga, presentasjon av statens tilbud og jordbrukets krav	Mære og Skjetlein? kjøres også digitalt		
?	Siste frist for å avslutte forhandlingene			
Uke 19 el 20	Styremøte etter behov, alt etter utviklingen av forhandlingene	Digitalt		
21.	AU møte TB			9-10
Juni				
3.	Styremøte og utsendingsmøte	Scandic, Hell		
10.	AU møte TB	Teams		9-10
11.	Repskapsmøte	Scandic Lillehammer	Fylkesleder, nestleder og orgsjef	
12.-13.	Årsmøte i NB	Scandic Lillehammer	Fylkesleder, nestleder, årsmøteutsendinger	
23.	Styremøte	Uavklart		Se an behovet
24.	AU møte TB			9-10
25.	Styremøte NB			
Juli				
1.-31.	Sommerferie- se vaktlister Oversikt over hvem som er ute i ferie sendes styret.			
August				

Møteplan 2024

- **Møteplanen** skal være et verktøy som viser hvilke aktiviteter styret i Trøndelag Bondelag har.
- Oversikt over styremøter og AU møter i Norges Bondelag.

Vi prøver å holde denne så oppdatert som mulig og planen er et levende dokument som legges frem for styret ved hvert styremøte. I forkant av hvert styremøte vil styremedlemmene og de ansatte få tilsendt utkast av planen med anmodning om å melde tilbake aktiviteter som skal inn i møteplanen.

Dato	Møte	Sted	Deltagere	Kommentar
12.	AU møte TB	Teams		9-10
20.	AU møte NB			
21-21	Styremøte NB			
26.-27.	Styremøte	Steinkjer?		
26.	AU møte TB	Teams		9-10
September				
	Sekretariatskonferansen		Ansatte	
23.	AU møte NB	Teams		9-10
24.	Styremøte NB			
25.	Lederkonferanse	Hurdalsjøen hotell		
30.	Styremøte	?		
Oktober				
15.	AU møte NB			
23-24	Styremøte NB			
14.-31.	Årsmøter i lokallaga			
November				
?.	Styremøte			
	Skattekurs Røros			
	Skattekurs Steinkjer			
25.	Styremøte	Scandic hotel, Hell		
26.	Ledermøte	Scandic hotell, Hell		1 dag
Desember				
3-4	Styremøte NB			
9.	Styremøte	Uavklart		Fysisk

57/23 23/00879-2 Første gangs behandling av forslag til arbeidsplan for Trøndelag Bondelag mars 2024 - mars 2025

Vedtak:

Beredskap blir viktig framover
Landbruk i hele Trøndelag
Kommunikasjon er sentralt- lokallag og medlemmer
Samhold er et sentralt begrep.

Det settes ned en arbeidsgruppe som består av Camilla Strøm Johansen, Hanne Staverløkk og Gunnar Alstad. Arbeidsgruppens oppgave er å utarbeide et forslag til strategidokument som legges fram for styret i neste styremøte. Arbeidsplan henger sammen med strategidokumentet. Administrasjonen utarbeider forslag til arbeidsplan på bakgrunn av strategidokumentet. Strategiprosess i ledermøte og innspill fra styremøtet er grunnlag for drøftingene. Berit Sølberg er saksbehandler for prosessene.

Saksutredning

Fylkesstyret i Trøndelag Bondelag skal legge fram forslag til arbeidsplan for kommende arbeidsår i fylkesårsmøtet. Arbeidsplanen vedtas av årsmøtet og gir føringer for hvilke aktiviteter og saker fylkeslaget og lokallagene skal engasjere seg i.

Arbeidsplanen bygger på vedtatte strategier i Trøndelag Bondelag framarbeidet på ledermøtet i desember 2019. I årsmøtet for Trøndelag Bondelag 2024 skal også ny fireårig strategiplan vedtas. For denne er det gjennomført prosess med gruppearbeid på årsmøtet i Trøndelag Bondelag og det gjennomføres en prosess på ledermøtet 30. november.

I denne saken skal vi se på hva som er de viktigste sakene og arrangementene for det kommende arbeidsåret – hva skal prioriteres? Vedlegget til saken er et forslag/utkast til dokument hvor vi finner den fireårige strategien, saker og aktiviteter delt i fire fokusområder og en kolonne for intern og ekstern kommunikasjon. Saker og arrangementer som er lagt inn i utkastet er fra ansattes liste over aktuelle arbeidsoppgaver kommende år, erfaringer og statusrapport gjeldende arbeidsplan i styret og gruppearbeidet på fylkesårsmøtet 2023.

Det vil bli en kort gjennomgang av resultatene fra prosessen på ledermøtet i styremøtet og styret bør peke ut hva som umiddelbart tenkes være aktuelle strategier. Denne presentasjonen med resultater legges i Teams etter ledermøtet slik at den blir en del av forberedelsene til styremøtet.

Styret må ta stilling til hvor omfattende dokumentet skal være når det legges fram som årsmøtesak. Saksbehandler foreslår at kolonnen med intern – ekstern kommunikasjon er blank i årsmøtesaken, mens styret vedtar arbeidsplanen med innhold i den kolonnen til internt bruk. Når det gjelder tiltak kan saken for årsmøtet legges fram mindre tekst. Uansett hvordan en velger gjøre det, så må en i årsmøtevedtaket sikre at fylkesstyret kan gjøre nødvendige endringer underveis i arbeidsåret.

Vedtak gjort i styremøter som berører saken:

Vedtak i fylkesstyret 05.06.2023 i saken gjennomgang av medlemsundersøkelsen 2023:

Fylkesstyret i Trøndelag Bondelag har hatt en gjennomgang av resultatene i medlemsundersøkelsen 2023.

Vi anser følgende tiltak/aktiviteter som viktige for at medlemmene gjennom sitt medlemskap har muligheter til å påvirke Bondelagets politikk, at Bondelaget tar mine synspunkter på alvor, at Bondelaget innfrir mine forventinger og at Norges Bondelag oppnår gjennomslag i viktige saker for landbruket:

- Fadderlagsordning der fylkesstyremedlemmene følger opp, motiverer og inkluderer fadderlagene i bondelagsarbeidet og muligheten til å påvirke politikk.
- Videreutvikle og få med flere på lokallagslederpraten på Teams gjennom gode og dagsaktuelle tema og som arena for opplæring/øke kompetansen i «bondelagsarbeid».
- Fokus på å gjøre kommunikasjonsarbeidet bedre f.eks gjennom prosjektarbeid med arbeidsgruppe. Vi må ha ressurser til å være med «å sette dagsorden»! Vi må bygge tillit gjennom god kommunikasjon fra styrerommene. Det lokale bondelaget må vises fram – all den gode aktiviteten som skjer der inkl Åpen Gård, kuslipp, fagmøter ol. Vi må klare å stå samla med felles budskap!

I tillegg til resultatet fra gruppearbeidet på årsmøtet i Trøndelag Bondelag, legges også dette arbeidet inn og til grunn for ny strategisk plan for Trøndelag Bondelag. Ledermøtet 2023 er et viktig møte for dette arbeidet.

Vedtak i fylkesstyret 07.11.2023 i saken statusrapport for arbeidsplan mars 2023 – mars 2024:

Fylkesstyret i Trøndelag Bondelag har gjennomgått Strategi- og arbeidsplan for Trøndelag Bondelag mars 2023 – mars 2024, og det legges en ekstra innsats på følgende arbeidsområder:

- Arbeid med ny strategi og arbeidsplan for Trøndelag Bondelag der kommunikasjonsplan er innbakt.
- Motiverte lokallag som gir innspill til jordbruksforhandlingene
- Følge opp arbeidet med tallgrunnlag og opptrappingsplan
- Bondens helse

Resultatet fra gruppearbeidet på årsmøtet i Trøndelag Bondelag ligger som en PowerPoint-presentasjon i Teams.

Punkter fra diskusjonen i styremøtet 8. desember 2023:

Prioriterte saker/fokus:

- ...
- ...

Form på arbeidsplan som legges fram for årsmøtet:

Aktuelle strategier:

- ...
- ...

58/23 20/00994-12 Oppnevning av vara til styret i Stiftelsen Voll Gård

Vedtak

Fylkesstyret i Trøndelag Bondelag oppnevner organisasjonssjef Kari Frøseth til vara for styrerepresentanten i styret til Stiftelsen Voll Gård fra Trøndelag Bondelag fra og med 08.12.2023.

Saksutredning

Trøndelag Bondelag er en av stifterne i Stiftelsen Voll Gård og har derfor en styrerepresentant i styret til stiftelsen. Styrerepresentasjon fra Trøndelag Bondelag har vært løst administrativt og har de siste 9 årene vært Berit Sølberg.

Stiftelsens styre med vararepresentanter registreres i Brønnøysundregisteret og det må være protokollført hos organisasjonene hvem som representerer. Ailin Wigelius har vært oppnevnt som vara til styret for bondelagets representant og saksbehandler foreslår at det fortsatt skal være organisasjonssjefen som har dette vervet. Styrerepresentasjon i Stiftelsen Voll Gård medfører arbeidsgiveransvar, og det vil av den grunn være enklest for organisasjonssjefen å steppe inn i styremøter her når det er nødvendig.

Øvrige organisasjoner representert i Stiftelsen Voll Gård: Sør-Trøndelag Landbrukselskap ved Statsforvalteren i Trøndelag, 4H Trøndelag, Sør-Trøndelag Bonde- og småbrukarlag og Trondheim kommune.

Faste saker for styret i Trøndelag Bondelag:

- 1/2023 Godkjenning av innkalling og saksliste
- **Vedtak: Godkjent**
- 2/2023 Godkjenning av protokoller
- **Vedtak: Godkjent protokoll 7.11. Den underskrivers på møte 22. januar 2024.**
- Torstein Næss evaluerte styremøte på slutten av dagen, og Camilla Strøm Johansen ble valgt til å evaluere neste styremøte 22. januar.
- 3/2023 Referat fra faste utvalg og prosjekter
- Klima og Miljøforskrift for utsatt jordarbeiding og Nitrogenavrenning – Gunnar orienterer
 - Orientering om arbeid med Næringspolitisk program Camilla orienterer
 - Orientering om Dyreprat fra Erica
DyrePrat er Trøndelag Bondelags treårige dyrevelferdsprosjekt (2022-2025). DyrePrat skal øke kunnskap, kommunikasjon og samarbeid om faglig basert dyrevelferd om husdyrene våre. Prosjektet har fire satsingsområder:
 - Kunnskapsformidling og kompetanseheving
 - Kommunikasjon og brobygging
 - Kartlegging av fagkunnskap hos trønderske dyreeiere og -arbeidere
 - Rekruttering til dyrerelaterte studier
- DyrePrat har en konto på [Instagram](#) som begynner ha godt moment i innhold, mengde og variasjon i innleggene. Vi er fortsatt i en fase hvor vi prøver ut ulike måter å formidle til følgere på, og responsen tar seg stadig opp ved at vi får flere følgere, likes og delinger. Vi har også utvidet innholdsformidlingen i form av deling av webinarer, møter, konferanser, etc. som berører

dyrevelferd som fag og tema. Slik får vi synliggjort ytterligere arbeid med og kunnskap om dyrevelferd. *Oppfordring til styret: Hjelp oss med delinger i sosiale media slik at flere oppdager kunnskapsformidlingen vår!*

DyrePrat lanserte nylig også sin [hjemmeside](#), hvor vi legger ut artikler om dyrevelferdsarbeid i de ulike husdyrproduksjonene (øvrige husdyr er også inkludert). Hjemmesiden har i tillegg undersider om dyrevelferd, prosjektet og utdanninger knyttet til dyrevelferd. Vi har fått veldig god respons på hjemmesiden, og mange aktører i husdyrnæringa har bidratt med informasjon og kunnskap om sitt arbeid her. *Oppfordring til styret: Bruk den aktivt når dere skal synliggjøre prosjekter, tiltak, etc. som foregår i husdyrnæringa!*

Som del av arbeidet med kommunikasjon, samarbeid og brobygging arrangerer DyrePrat dyrevelferds møter gjennom prosjektperioden. Disse er døpt ARENA, og er avholdt to ganger ved Scandic Hell. [ARENA](#) er for alle som eier og jobber med dyr, uavhengig av interesse eller fagkompetanse. Neste planlagte ARENA er 6. mars 2024. *Oppfordring til styret: Spre informasjon til lokallag, delta selv og oppfordre flere bønder/medlemmer til å bli med. Dette er et viktig kunnskaps- og dialogforum for faglig dyrevelferd!*

DyrePrat er godt i gang med utforming av spørreundersøkelsen som inngår i arbeidet med kartlegging av fagkunnskap hos trønderske dyreeiere og -arbeidere. Kartleggingen er et samarbeid med Ruralis, og består av tre deler: om dyreholder, dyreholders fagkunnskap om dyrevelferd og dyreholders fagkunnskap om sin art. Spørreundersøkelsen skal sendes ut til et representativt utvalg blant trønderske husdyrprodusenter, samt andre næringsaktører innen husdyr (inkl hund, hest, katt). Det er et mål å sende ut spørreundersøkelsen i des/jan.

Utover dette arbeider DyrePrat med formidling av dyrerelaterte studier (naturbruk vgs, husdyrfag, dyrerelaterte årsstudium, etc.) og deltar på utdanningsmesser og arrangement for ungdom. Det

holdes foredrag i dyrevelferd der prosjektet etterspørres, og vi er tett påkoblet alle sentrale husdyrrelaterte organisasjoner og aktører.

Per november 2023 har vi støtt på utfordringer knyttet til videreføring av støtte fra Sparebank1 SMN, samt reduksjon i et par andre finansieringsposter. Dette innebærer at prosjektleder har måttet prioritere tid til nye søknader underveis i prosjektet, som i sin tur har ført til noe redusert framdrift og utsettelse. Vi har tro på at avklaringer vil være på plass senest januar 2024, slik at styringsgruppa kan vurdere tilpasninger, om nødvendig.

4/2023 Rapport fra fylkesstyret og fadderlag
- Gjennomgang av fadderlagsrunden

5/2023 Medlemsoversikt
- 8887 medlemmer pr. 30.11.22
- 8676 medlemmer pr. 30.11.23

- P1 3743 pr 30.11.22
 3587 pr 30.11.23

- P2 3724 pr. 30.11.22
 3692 pr. 30.11.23

- P3 1420 pr. 30.11.22
 1397 pr. 30.11.23

6/2023 Invitasjoner/møter/arrangement – Møteplan

Møteplan 2023 – Trøndelag Bondelag

- **Møteplanen** skal være et verktøy som viser hvilke aktiviteter av større karakter styret og de ansatte deltar på. Vi skal etterstrebe og holde denne så oppdatert som mulig og planen er et levende dokument som legges frem for styret ved hvert styremøte. I forkant av hvert styremøte vil styremedlemmene og de ansatte få tilsendt utkast av planen med anmodning om å melde tilbake aktiviteter som skal inn i møteplanen.
- **Terminplan** legges frem hvert halvår og inneholder oversikt over styremøter, repskap, ledersamling, ledermøter, lederkonferanse, årsmøter og konferanser av sentral karakter.
- **Arbeidsutvalget** setter opp ad hoc-møter, alt etter hvilke oppgaver som til enhver tid skal løses. Det er derfor ikke lagt inn faste møtedatoer for arbeidsutvalget.

Desember				
6. – 7.	Styremøte i Norges Bondelag	Landbrukets Hus		
8.	Styremøte	Kvithammer		Møterommet i første etasje

7/2023 Media

8/2023 Fylkeskontoret informerer
 - Regionmøtene – Kari orienterer
 - Revidering av Klimaplan – Kari F.

9/2023 Rapport fra Bygdekvinnelag og Bygdeungdomsalg
 - STBK:

- Rekruttere yngre damer inn i Bygdekvinnelag
- Førjulsaktivitet
- Aktivitetsseminar i Stavanger på november
- Årsmøte 3 februar 2024
- Jordvern
- Skolemåltid
- Skrive julebrev

 - STBU:

- Julebord STBU
- Styremøte 10. desember 2023

- Årsmøte 10 februar – Fosen
- Fleire medlemmer syns det er dyrt å være medlem. Kr. 300,- pr. medlem
- 277 medlemmer i STBU

Orienteringssaker

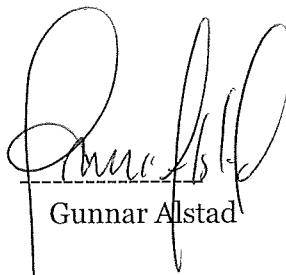
Saknr	Arkivsak	Tittel
9/23	23/00512-7	Regnskapsstatus pr. 27.11

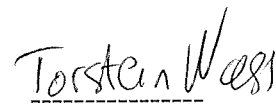
Petter H. Kimo
Fylkesleder

Hanne Staverløkk
nestleder

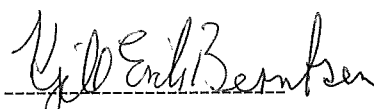
Gunnar Alstad

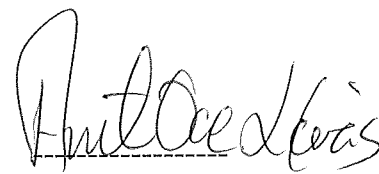
Torstein Næss

Camilla S. Johansen

Kjell Erik Berntsen

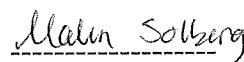
Arnt Ove Løvås

Andrea Murvold (1. vara)

Laila Iren Veie (STBK)

Malin Solberg (STBU)